12/06/2020

Μνήμη Οσίου Ονουφρίου του Αιγυπτίου

/ Βίοι Αγίων

Η Εκκλησία τιμά σήμερα τη μνήμη των οσίων Ονουφρίου του Αιγυπτίου και Πέτρου του εν Άθω.

Ο Άγιος Ονούφριος ο Αιγύπτιος είναι από τις μεγαλύτερες ασκητικές φυσιογνωμίες των αιγυπτιακών μοναστικών κέντρων.

«Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Ὀνούφριος, ἔχων τὴν καταγωγήν ἐκ τῆς χώρας τῆς Αἰγύπτου, ἔζησεν εἰς αὐτὴν ζωὴν ἄκρας ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον, ταπεινώσεως παραδειγματικῆς καὶ συγκινητικῆς, ἡσυχίας καθαρτικῆς τῶν παθῶν καὶ καλλιεργείας τῶν ἀρετῶν διὰ τὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀκτημοσύνης τοιαύτης, ὥστε ἀντὶ τῶν ἐνδυμάτων διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ σώματος αὐτοῦ νά χρησιμοποιῇ τὴν μακροτάτην αὐτοῦ γενειάδα».

Από παιδί ακόμα έδειχνε φλογερό πόθο ολοκληρωτικής αφιέρωσης στο Θεό. Σε νεαρή ηλικία, εντάχθηκε σε μια κοινοβιακή αδελφότητα, στην οποία για αρκετά χρόνια ασκήθηκε στην πνευματική και σωματική εγκράτεια και στην υπακοή. Η μεγάλη του ταπεινοφροσύνη έκανε τους αδελφούς του να τον αγαπήσουν πολύ.

Όταν ωρίμασε περισσότερο στην ηλικία, ο Ονούφριος θέλησε να πάει βαθύτερα στην έρημο, να γνωρίσει και να μιμηθεί τη ζωή των εκεί ασκητών της. Αργότερα, με την ευλογία του Γέροντός του, αποσύρθηκε στην έρημο. Αφού βάδισε αρκετά μέσα στην έρημο, συνάντησε την καλύβη του ερημίτη Ερμία, που με θεία αποκάλυψη τον περίμενε. Ο Ερμίας τον οδήγησε σε μια καλύβη, κάτω από έναν πελώριο φοίνικα, που δίπλα κελάρυζαν τα νερά μιας καθάριας πηγής. Εκεί ο

Ονούφριος επιδόθηκε σε μεγαλύτερη πνευματική άσκηση και η φήμη του διαδόθηκε σε όλους τους ερημίτες, που συχνά πήγαιναν να τον συμβουλευθούν και να πάρουν την ευχή του.

Ο Άγιος τρεφόταν με χόρτα και το ένδυμα του ήταν από φύλλα φοίνικα. Με την άσκηση καθάρισε την ψυχή του από τα πάθη και έφθασε στο φωτισμό και τη θέωση.

Κάποτε, επισκέφθηκε τον όσιο Ονούφριο ο Αββάς Παφνούτιος. Οι δύο ασκητές χάρηκαν ο ένας την παρουσία του άλλου, αντήλλαξαν τις εμπειρίες τους και ενισχύθηκαν πνευματικά. Ο Θεός όμως οικονόμησε έτσι τα πράγματα, ούτως ώστε η συνάντηση αυτή να συμπέσει με την ώρα της «εξόδου» του οσίου Ονουφρίου και έτσι το σώμα του ενταφιάστηκε από τον αββά Παφνούτιο κάτω από το μεγάλο φοίνικα, η δε ψυχή του «συναγάλλεται εν ουρανοίς μετά πάντων των αγίων». Θύμισε έτσι σε όλους τα λόγια του Αποστόλου Παύλου: «γύμναζε σεαυτόν προς ευσέβειαν». Δηλαδή, γύμναζε και συνήθιζε τον εαυτό σου στη συνεχή εξάσκηση της αγίας ζωής.

Ὁ Ἅγιος Ὀνούφριος εἶχεν ὡς τροφὴν τῆς ψυχῆς καὶ φωτισμὸν τοῦ νοῦ αὐτοῦ τὴν μητέρα τῶν ἀρετῶν τὴν μακαρίαν προσευχήν, ὡς λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον: «Προσευχή ἐστι κατὰ μὲν τὴν αὐτῆς ποιότητα, συνουσία καὶ ἕνωσις ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ κατὰ δὲ τὴν ἐνέργειαν…Θεοῦ καταλλαγή (συμφιλίωσις μὲ τὸν Θεόν) ἁμαρτημάτων ἱλασμός (συγχώρησις τῶν ἁμαρτημάτων), τροφὴ τῆς ψυχῆς, φωτισμὸς τοῦ νοῦ, ἔσοπτρον προκοπῆς (καθρέπτης τῆς πνευματικῆς προόδου)».

Ο Άγιος Ονούφριος εγινε συνόμιλος των αγγέλων. Ο Άγιος Ονούφριος ετελεύτησε την εδώ βιοτή του την 12η Ιουνίου, ημέραν κατά την οποία η Ορθόδοξος Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του μαζί με τη μνήμη του Οσίου Πατρός Πέτρου του εν τω Άθω.

Πανηγυρίζουν σήμερα ναοί επ’ ονόματι του οσίου Ονουφρίου, όπως η Εκκλησία αφιερωμένη στον Όσιο Ονούφριο που βρίσκεται στο κέντρο της ορεινής κοινότητας Πεδουλά, δυτικά του μεγαλοπρεπούς ναού της Προόδου του Τιμίου Σταυρού και χρονολογείται γύρω στον 13ο αιώνα. Ανήκει στον τύπο του μονόχωρου καμαροσκεπούς ναού και έχει ιδιαίτερα μεγάλη αψίδα ιερού Βήματος. Από το ναό αυτό προέρχονται σημαντικές εικόνες του 13ου αι., όπως του Οσίου Ονουφρίου του Αιγυπτίου σε τύπο δεήσεως και της Αναλήψεως του Σωτήρος Χριστού, με σκηνές των Παθών του Κυρίου, που εκτίθενται στο Βυζαντινό Μουσείο Πεδουλά. Να σημειωθεί επίσης ότι ο ναός ανακαινίστηκε το 2011 με δαπάνη τής οικογένειας του μακαριστού Βάσου Π. Χατζιωάννου. Παρεκκλήσι του Αγίου Ονουφρίου υπάρχει και κοντά στη Μονή Μαχαιρά.

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου